

80

Nr akt Kps. 445/45

Protokół przesłuchania świadka.

Dnia 16 października 1945 r. w Siedlcach

Sędzia Śledczy rejonu Sądu Okręgowego w Siedlcach z siedzibą

w Sąd Grodzki w Oddział

w osobie Sędziego Z. LUKASZEWICZA

z udziałem Protokolanta

w obecności stron

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi.¹⁾ —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeżnania i o treści

art. 107 k.p.k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odcbrał od niego przysięgu

na zasadzie art. k.p.k. poczem — ¹⁾ świadek zeżnał co następuje:

Imię i nazwisko Józef Kuźmiński

Wiek 36

Imiona rodziców Józef

Miejsce zamieszkania Siedlce, ul. 10 Listego Nr. 4

Zajęcie pracownik P.K.P.

Wyznanie rzymsko-katolickiego

Karałność Sądem nie karana

Stosunek do stron

" W połowie stycznia 1943 r. zostałem przeniesiony do stacji Treblinka gdzie miałem pełnić obowiązki zawiadowcy. Pracowałem tam do wejścia Armii Czerwonej. Już poprzednic z opowiadani wiadułem o tym, że obok stacji Treblinka znajduje się obóz przeznaczony dla niszczenia Żydów oraz drugi obóz w którym przebywali Polacy. Do stacji Treblinka dochodziły wszystkie transporty przeznaczone dla obozu zniszczenia, gdyż od stacji prowadziła bocznica do żwirowni /kopalnia żwiru/. Odnoga ta miała dodatkowe odgałęzienie skierowane do obozu zniszczenia. W czasie moego urzęduowania do obozu zniszczenia w Treblince przyszło kilka dni

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedz, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeżnania (art. 104 k.p.k.).

transport

Transportów Żydów przeciętnie po 5.000 osób w każdym transporcie. Wśród tych transportów jeden pochodził z Grecji jeden z Belgii dwa z Białegostoku i reszta z Getta warszawskiego. Jestem całkowicie pewny co do transportów z Grecji i Belgii ponieważ różnią się one całkowicie od normalnych transportów z terenu Polski. Zazwyczaj transporty przychodzą w wagonach towarowych zamkniętych pod nadzorem uzbrojonej straży / Ukraińców i Litwinów/ zaś transporty zagraniczne przychodzą w zupełnie innych warunkach. Skład pochągów złożony był z wagonów pulmanowskich, każdy pasażer miał bilet i duzo bagażu; przy pociągu były wagony specjalnie bagażowe. O ile chodzi o transport z Grecji to nim żem w ręku bloczki /grzbietły/ z wystawionych biletów osobowych. Bloczki te zginęły na stacji Treblinka w czasie ostatnich działań wojennych/. Biletów tych było na 6.500 osób gdyż specjalnie tę liczbę sprawdzałem. Co do transportu z Belgii to również jestem całkowicie pewny gdyż rozmawiałem z osobami jadącymi i od nich dowiedziałem się skąd jadą. Należy wyjaśnić, że transporty zagraniczne miały swobodę poruszania się na stacjach i pasażerowie byli przewidziani, że jadą do obozu pracy. W czasie mego urzęduowania poza wymienionymi dwoma transportami zagranicznymi innego transportu zagranicznych nie było. Z opowiadaniem kolegów pracujących przedtem na stacji Treblinka wiem, że w okresie największego nasilenia /jesień, zima 1942r./ przychodziło do Treblinki przeciętnie dwa transporty dziennie, zaś były dni kiedy było i sześć transportów. Każdy transport składał się z 60 wagonów przeznaczonych specjalnie do wożenia Żydów. Pociągi te kursowały zazwyczaj jako tak zwane wahadłowe. Z pracy mojej na stacji Treblinka wiem dokładnie jak jaki był sposób postępowania z transportem od chwili przyjścia jego na stację Treblinka. Pociąg taki był zapowiadany telefonicznie z Siedlec lub z Małkini, zależnie od kierunku z którego przychodził. Zapowiadanie to odbywało się przy pomocy szyfru, którego polska obsługa nie znała ale było wiadomo już, że gdy zapowiadają transport przy pomocy szyfru

81 16

chodzi o transport Żydów. Normalne transporty towarowe oparte były na listach przewozowych i odnotowane w księgach stacyjnych. Transporty Żydów przychodziły bez żadnych listów przewozowych i nie wolno było prowadzić żadnych zapisów w księgach stacyjnych. Do ekspediowania transportów od stacji na rampę obozu, na stacji Treblinka pracowało dwóch specjalnych pracowników Niemców, których zadaniem było odpowadzać transporty do obozu. Transport był dzielony zazwyczaj na ~~dwie~~ części po 20 wagonów, które parowóz przetokowy wpychał na rampę obozu. Maszynista i obsługa parowozu nie wjeżdżali jednak na teren obozu tylko po wstępnięciu transportu przez bramę cefali parowóz do tyłu i po 10 minutach na dany znak podjeżdżali przez bramę do zabrania pustych wagonów i wprowadzali kolej drugą część transportu. Od czasu przyjścia pociągu na stację do czasu znalezienia się na stacji pustych już wagonów upływało zazwyczaj ponad pół godziny. Dodaję, że w okresie manipulacji z transportem Żydów polska obsługa stacji Treblinka nie miała prawa opuszczać swych posterunków, co miało na celu utrudnienie obserwacji. Jak wiadomo mi z napisów na wagonach zawierały one od 50 do ponad 100 osób. W zimie 1943r., w niedługim czasie po moim przybyciu do Treblinki pojedąłem parowozem do żwirowni po wagonowy żwir /tor do żwirowni prowadził w bliskości obozu zniszczenia/z parowozu widziałem wówczas jak z transportu, który akuratnie znajdował się na rampe obozu wyganięto mężczyzn, kobiety i dzieci, kazano im składać na sterty palta i ręczny bagaż. Dalej nie mogłem obserwować gdyż zaczęto z wieży obserwacyjnej strzelać do parowozu. Skyszałem jednak krzyki, płacze, strzały, szczekanie psów i co najciekawsze grającą orkiestrę.

Jaki był sposób zabijania ludzi w obozie nie wiem, wiem jednak, że były tam czynne komory. Czy w komorach tych zabijano gazem też nie wiem przypuszczam jednak, że w inny sposób, gdyż na stacji Treblinka nie przychodziły żadne transporty z których można by się było domyśleć, że zawierają gaz. Przychodziły natomiast transporty cystern z jakością cieczą zabierane natychmiast przez obsługę obozu. Przypuszczam, że ciecz ta miała ułatwić palenie trupów.

Almu -

Co do palenia to w momencie mego przybycia odbywało się ono ale jeszcze w niewielkim stopniu. Później / w krótki czas po moim przybyciu/ palenie zaczęło się na wielką skalę i trwało dzień i noc aż do czasu powstania w obozie 2 sierpnia 1943r. W czasie palenia używano bagrów do wydobywania zwłok z dółków. Sam widziakiem /również z parowozu w drodze do żwirowni / Jak bagry podnosili zwłoki. Po powstaniu, w czasie którego spalone baraki mieszkalne, komora i składy z benzyna zaczęła się już likwidacja obozu. Zaczęto wywozić rozebrane baraki / te które nie uległy spaleniu/bagry dobytek z magazynów, tak że na wiosnę 1944r. w obozie pozostało tylko 3 Ukraińców, samas obóz został ssorzony i zasiany rozmaitymi roślinami. Ukraińcy ci uciekli przed nadaniem Armii Czerwonej. Wogóle obsługa obozu składała się z SS-manów i Ukraińców. Nazwisk nie pamiętam.

Protokół odczytano po tym został przez świadka podpisany na każdej stronicy. Skutkiem aktu "ppro".

p. Sędzia Siedziby Okręgowej

Z. Łukaszewicz